T-111.4360 WWW-palvelun suunnittelu, kevät 2007

Demovaihe

Ryhmä 29, Kirjanpitojärjestelmä

Leo Holsti, 58709W, <u>leo.holsti@tkk.fi</u>
Anssi Kolehmainen, 60409K, <u>anssi@aketzu.net</u>
Mikael Lavi, 76470S, <u>mlavi@niksula.hut.fi</u>

Sisältö

Projektin arviointi	1
<u>Ýleisvaikutelma</u>	1
Kohderyhmäanalyysi	1
Sivuston sisältö	1
Sivuston rakenne	1
Sisältö	4
<u>Tuotantoprosessi</u>	<u></u> 19
Ylläpitojärjestelyt	20
Ulkoasu ja käyttöliittymä (6 pistettä)	20
Esimerkkisivut	<u>20</u>
Käyttöliittymä ja graafinen ulkoasu	20
Graafinen ulkoasu	21
Aktiivinen elementti ja sivuston tekniikka (6 pistettä)	21
Aktiivinen elementti	21
Sivuston asennus ja tietoturva	22
Palvelinvaatimukset ja tietoturva	22
Alustava tietokantasuunnitelma	23
WWW-tekniikka (4 pistettä)	23
HTML	23
CSS-sivujen listaukset	2 3
Selainrajoitukset	23
Projektin aikataulu (4 pistettä)	23
Ájankäyttö ja aikataulu	

Projektin arviointi

Tämän harjoitustyön tarkoitus olisi luoda kirjanpitojärjestelmä Tietokillan tarpeisiin. Vanha Windows-pohjainen järjestelmä (Datamike) on tullut tiensä päähän ja tämä kurssi tarjoaa mahdollisuuden tehdä asiat uusiksi. Vanhaa järjestelmää ei käytetä mitenkään hyödyksi, vaan asiat lähdetään suunnittelemaan alusta asti, jotta järjestelmästä saadaan hyvin toimiva juuri killan tarpeisiin.

Kirjanpitojärjestelmään kuuluu kaikki yhdistyksen kirjanpidon osat. Lyhyesti sanottuna aluksi laaditaan budjetti, jonka pohjalta saadaan tilit, joihin lopulta kohdistetaan tapahtumia. Lisäksi voidaan laatia ja seurata laskuja. Lopuksi järjestelmällä voidaan tuottaa tulosteita tilintarkastusta varten.

Tällä hetkellä järjestelmä ei ole valmis, vaan siitä on toteutettuna tilienhallinta, käyttäjähallinta ja osia muista toiminnoista. Työpanos tähän asti on painottunut järjestelmän toteutukseen ohjesivujen kirjoittamisen kustannuksella.

Painotus

Järjestelmä sisältää käytännössä ainoastaan dynaamista sisältöä ja on sen myötä lähes kokonaisuudessaan aktiivinen elementti. Tämän myötä painotus aktiiviseen elementtiin tuntuisi luonnolliselta. Toisaalta myös järjestelmän käytettävyyteen kiinnitetään paljon huomiota.

Yleisvaikutelma

Sivusto on tehty käytettäväksi palveluksi eikä niinkään pelkän sisällön vuoksi. Tämän vuoksi työ poikkeaa hieman kurssin muista harjoitustöistä. Toimintavaatimusten myötä työlle on tehty erikseen vaatimusmäärittelyt ja muutenkin yleiseen suunnitteluun on kiinnitetty paljon huomiota. Lisäksi tarkoituksena on testata järjestelmä läpeensä. Esimerkiksi Rails-ympäristö lähes pakottaa yksikkötestauksen.

Sivustolla on kaksi käyttäjäryhmää. Ensimmäiseen kuuluu vain killan rahastonhoitaja (ja hänen edeltäjänsä). He pääsevät käyttämään järjestelmän kaikkia ominaisuuksia ja vastaavat koko kirjanpidosta.

Kohderyhmäanalyysi

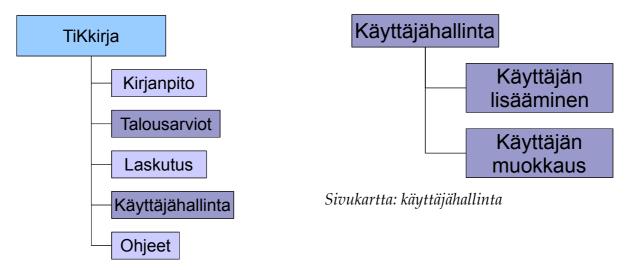
Toinen käyttäjäryhmä on toimihenkilöt, joilla on budjetissa oma tili. He pääsevät katsomaan oman tilinsä toteumaa ja tapahtumia, mutta eivät muita tietoja. Tämän ryhmän erikoistapauksena hallituksen jäsenet pääsevät katsomaan kaikkien tilien tietoja.

Sivusto on tehty pääosin Tietokillan sisäiseen käyttöön, joten yleistä palvelua tästä ei koskaan tule.

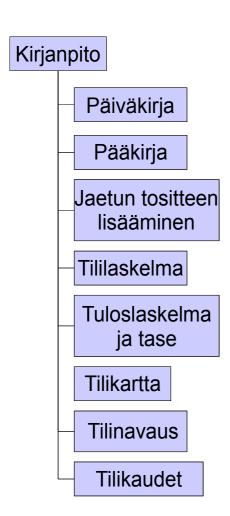
Sivuston sisältö

Sivuston rakenne

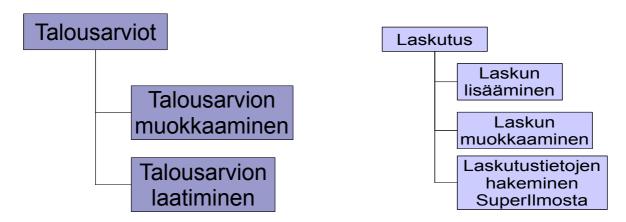
Kaikissa sivuissa on käytetty tyylisivuja. Kaikki sivut, paitsi ohjeet, ovat dynaamisesti generoituja ja näissä on kaikissa aktiivisia elementtejä.

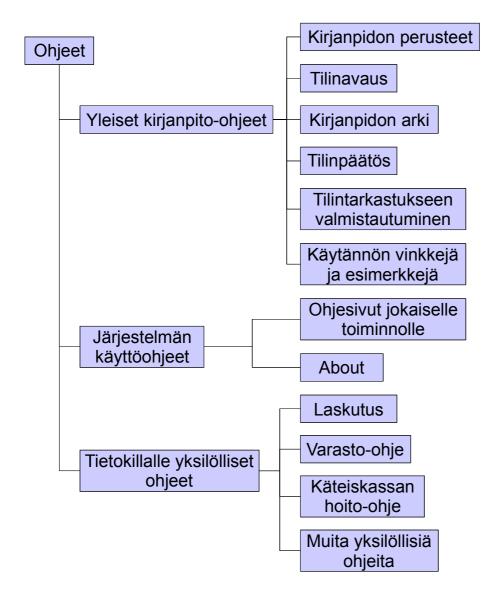
Sivukartta: ylätaso

Sivukartta: kirjanpito

Sivukartta: talousarviot Sivukartta: laskutus

Sivukartta: ohjeet

Sisältö

Sivusto noudattaa MVC-suunnittelumallia (MVC Design Pattern). Kaikille elementeille(Controller) pitää olla mahdollista tehdä vähintään normaalit CRUD-toiminnot (Create, Retrieve, Update and Delete) jotka mahdollistavat sivuston normaalin ylläpitämisen. Kaikki toiminnot eivät välttämättä ole avoimia kaikille käyttäjille, vaan kaikki muokaaminen tapahtuu rahastonhoitajan toimesta kuten aikaisemmin on todettu.

Sivun otsikko	Päiväkirja
Sivun kuvaus ja tavoitteet	Päiväkirja esittää tilikauden tapahtumat aikajärjestyksessä. Päiväkirja on taloudenhoitajalle luonteva tapa selata lähiaikojen tilitapahtumia ja ylläpitää kirjanpitoa.
	Tilitapahtumia voi käsitellä sekä päivä- että pääkirjassa.
Toteutuksen aikana esille tulleita huomioita	Sivua ei ole vielä toteutettu.
Sisällön esitysmuoto	
Tuotantoproses si ja materiaalin oikeudet	
CSS / aktiivinen elementti	
Tiedon ajallinen kesto	
Päivitystarve ja toimenpiteet	
Julkaisujärjesty s koko sivustoon nähden	
Kohderyhmät ja tiedon kriittisyys ryhmille	Päiväkirja on kriittinen pääkäyttäjälle.
Julkaisukielet	

Sivun otsikko	Pääkirja
Sivun kuvaus ja tavoitteet	Pääkirja esittää tilikauden tapahtumat tileittäin. Pääkirjasta voi katsoa yksittäisen tilin tapahtumia kokonaisuutena ja seurata tilin käyttöä. Pääkirjaa käyttävät sekä taloudenhoitaja että muut käyttäjät. Tavallinen käyttäjä näkee kuitenkin vain ne tilit joille hänellä on käyttöoikeus.
Kohderyhmät	
Toteutuksen aikana esille tulleita huomioita	Sivua ei ole vielä toteutettu.
Sisällön esitysmuoto	
Tuotantoproses si ja materiaalin oikeudet	
CSS / aktiivinen elementti	
Tiedon ajallinen kesto	
Päivitystarve ja toimenpiteet	
Julkaisujärjesty s koko sivustoon nähden	
Kohderyhmät ja tiedon kriittisyys ryhmille	Pääkirja on kriittinen pääkäyttäjälle ja tärkeä muille käyttäjille.
Julkaisukielet	

Sivun otsikko	Jaetun tositteen lisääminen
Sivun kuvaus ja tavoitteet	Sivu mahdollistaa jaetun tositteen lisäämisen kirjanpitoon. Jaettu tosite tarkoittaa yleensä että tietylle tilille tullut summa jaetaan useammalle vastatilille. Tätä varten sivulla on kenttä josta käyttäjä voi valita moneen osaan tapahtuma jaetaan. Sivu sisältää yhden rivin jokaista osaa varten. Jokaisella rivillä on kenttä selitteelle, summalle, tilille ja debet/kredit-valinnalle. Näitten rivien alla on debet- ja kredit-summien erotus jotta taloudenhoitaja voi varmistaa tositteen summan täsmäävän. Tämän lisäksi sivulla on kentät tilitapahtuman muita tietoja varten (tositenumero, päivämäärä, jne).
Kohderyhmät	
Toteutuksen aikana esille tulleita huomioita	Sivua ei ole vielä toteutettu.
Sisällön esitysmuoto	
Tuotantoproses si ja materiaalin oikeudet	
CSS / aktiivinen elementti	
Tiedon ajallinen kesto	
Päivitystarve ja toimenpiteet	
Julkaisujärjesty s koko sivustoon nähden	
Kohderyhmät ja tiedon kriittisyys ryhmille	Taloudenhoitaja tarvitsee satunnaisesti jaettuja tositteita, mutta sivu ei sinäänsä ole kriittinen sillä samaan lopputulokseen pääsee lisäämällä tositteen osat erikseen. Sivu lähinnä helpottaa tätä toimintoa.
Julkaisukielet	

Sivun otsikko	Tililaskelma
Sivun kuvaus ja tavoitteet	Tililaskelma esittää rahaliikennettä tilikohtaisesti. Se sisältää tilien debet- ja kredit-summat, tilisaldon ja mahdollisesti budjetin ja budjetin ja saldon erotuksen Tililaskelmasta saadaan helposti yleiskuva yhdistyksen taloudesta ja sen tilien toteumista.
Kohderyhmät	
Toteutuksen aikana esille tulleita huomioita	Sivua ei ole vielä toteutettu.
Sisällön esitysmuoto	
Tuotantoproses si ja materiaalin oikeudet	
CSS / aktiivinen elementti	
Tiedon ajallinen kesto	
Päivitystarve ja toimenpiteet	
Julkaisujärjesty s koko sivustoon nähden	
Kohderyhmät ja tiedon kriittisyys ryhmille	Tililaskelma on kriittinen taloudenhoitajalle ja hyödyllinen muille käyttäjille.
Julkaisukielet	

Sivun otsikko	Tuloslaskelma ja tase
Sivun kuvaus ja tavoitteet	Tuloslaskelmassa ja taseessa näkyvät tilien saldot, tilikauden voitto ja taseen loppusumma. Tätä sivua käyttää ainoastaan taloudenhoitaja tilinpäätöstä tehdessään.
Kohderyhmät	
Toteutuksen aikana esille tulleita huomioita	Sivua ei ole vielä toteutettu.
Sisällön esitysmuoto	
Tuotantoproses si ja materiaalin oikeudet	
CSS / aktiivinen elementti	
Tiedon ajallinen kesto	
Päivitystarve ja toimenpiteet	
Julkaisujärjesty s koko sivustoon nähden	
Kohderyhmät ja tiedon kriittisyys ryhmille	Tuloslaskelma ja tase ovat lakisääteinen osa tilinpäätöstä ja siten erittäin kriittinen osa järjestelmää.
Julkaisukielet	

Sivun otsikko	Tilikartta
Sivun kuvaus ja tavoitteet	Tilikartassa näkyvät tilikauden tilit tietoineen. Taloudenhoitaja määrittää tilit yleensä tilikauden alussa, mutta voi tehdä muutoksia myös tilikauden aikana. Tilikartta tehdään aina edeltävän tilikauden kartan pohjalta. Sivulla näkyy tilikauden valinta ja valitun tilikauden tilikartta. Tilikartta koostuu tilien nimistä, numeroista ja selitteistä. Tilikartta on järjestetty puu-hierarkiaan s.e. tilit voidaan ryhmittellä.
Kohderyhmät	
Toteutuksen aikana esille tulleita huomioita	Sivua ei ole vielä toteutettu.
Sisällön esitysmuoto	
Tuotantoproses si ja materiaalin oikeudet	
CSS / aktiivinen elementti	
Tiedon ajallinen kesto	
Päivitystarve ja toimenpiteet	
Julkaisujärjesty s koko sivustoon nähden	
Kohderyhmät ja tiedon kriittisyys ryhmille	Tilikartta on oleellinen osa kirjanpitoa ja siten kriittinen osa palvelua. Sivua käyttää kuitenkin vain taloudenhoitaja.
Julkaisukielet	

Sivun otsikko	Tilinavaus
Sivun kuvaus ja tavoitteet	Tilinavauksessa aloitetaan uuden tilikauden kirjanpito siirtämällä tiedot viime kauden tilinpäätöksestä uuden kauden tileille. Sivulla näkyy lista tilitapahtumia. Jokaista tiliä varten on yksi tilitapahtuma jonka selitteenä on 'Tilinavaus'. Jokaisen tilin kohdalla on merkitty summa joka on otettu edellisen tilikauden tilinpäätöksestä. Taloudenhoitaja voi halutessaan muokata näitä. Jokaisen tilin kohdalla on myös merkitty tilin nimi, numero ja onko se tase- vai tulostili. Tilitapahtumat on järjestetty tilikartan hierarkian mukaisesti.
Kohderyhmät	
Toteutuksen aikana esille tulleita huomioita	Sivua ei ole vielä toteutettu.
Sisällön esitysmuoto	
Tuotantoproses si ja materiaalin oikeudet	
CSS / aktiivinen elementti	
Tiedon ajallinen kesto	
Päivitystarve ja toimenpiteet	
Julkaisujärjesty s koko sivustoon nähden	
Kohderyhmät ja tiedon kriittisyys ryhmille	Tilinavaussivun on tarkoitus helpoittaa tilien avaamista. Tämä ei ole kriittinen toiminto, sillä tilinavausviennit voisi myös syöttää käsin yksittäisinä tilitapahtumina.
Julkaisukielet	

Sivun otsikko	Tilikaudet
Sivun kuvaus ja tavoitteet	Tilikausisivulla voidaan selata ja muokata tilikausia. Tilikaudet on esitetty aikajärjestettynä listana.
Kohderyhmät	
Toteutuksen aikana esille tulleita huomioita	Sivua ei ole vielä toteutettu.
Sisällön esitysmuoto	
Tuotantoproses si ja materiaalin oikeudet	
CSS / aktiivinen elementti	
Tiedon ajallinen kesto	
Päivitystarve ja toimenpiteet	
Julkaisujärjesty s koko sivustoon nähden	
Kohderyhmät ja tiedon kriittisyys ryhmille	Sivua käytetään harvoin sillä tilikausi lisätään vain kerran vuodessa. Toiminto on kuitenkin kriittinen taloudenhoitajalle sillä muun palvelun toiminta vaatii tilikauden olemassaolon.
Julkaisukielet	

Sivun otsikko	Talousarvio (budjetti)
Sivun kuvaus ja tavoitteet	Elementin toiminta-alue on tuottaa eri toiminnot koskien talousarviota. Talousarvion oleellisimmat toiminnot ovat sen luominen sekä lisätalousarvion luominen. Sivua käytetään harvoin sillä taloudenhoitaja luo talousarvion tilikauden alussa ja mahdollisesti yhden tai kaksi tarkentavaa lisätalousarviota tilikauden aikana.
Kohderyhmät	
Toteutuksen aikana esille tulleita huomioita	Sivua ei ole vielä toteutettu.
Sisällön esitysmuoto	
Tuotantoproses si ja materiaalin oikeudet	
CSS / aktiivinen elementti	
Tiedon ajallinen kesto	
Päivitystarve ja toimenpiteet	
Julkaisujärjesty s koko sivustoon nähden	
Kohderyhmät ja tiedon kriittisyys ryhmille	Talousarvio on melko oleellinen osa taloudenhoitajalle palvelua sillä se helpotta talouden seuraamista merkittävästi.
Julkaisukielet	

Sivun otsikko	Laskut
Sivun kuvaus ja tavoitteet	Laskusivu listaa oletuksena vain yhdistyksen avoimet laskut, mutta käyttäjä voi valita nähdä myös jo maksetut laskut. Laskut heijastavat yhdistyksen senhetkisiä saatavia. Taloudenhoitaja voi syöttää laskuja käsin tai hakemalla osan tiedoista ilmoittautumisjärjestelmästä (kts. alla).
Kohderyhmät	
Toteutuksen aikana esille tulleita huomioita	Sivua ei ole vielä toteutettu.
Sisällön esitysmuoto	
Tuotantoproses si ja materiaalin oikeudet	
CSS / aktiivinen elementti	
Tiedon ajallinen kesto	
Päivitystarve ja toimenpiteet	
Julkaisujärjesty s koko sivustoon nähden	
Kohderyhmät ja tiedon kriittisyys ryhmille	Laskusivu ei ole kriittinen osa järjestelmää, mutta auttaa taloudenhoitajaa seuraamaan yhdistyksen saatavia.
Julkaisukielet	

Sivun otsikko	Laskutietojen hakusivu
Sivun kuvaus ja tavoitteet	Taloudenhoitaja voi tuoda yhdistyken ilmoittautumisjärjestelmästä tietoja jonka pohjalta luodaan laskuja järjestelmään. Sivu sisältää toiminnallisuuden tätä varten ja mahdollisuuden täyttää laskujen muut kentät käsin (esim. laskun selitteen ja tilin jolle se kohdistuu).
Kohderyhmät	
Toteutuksen aikana esille tulleita huomioita	Sivua ei ole vielä toteutettu.
Sisällön esitysmuoto	
Tuotantoproses si ja materiaalin oikeudet	
CSS / aktiivinen elementti	
Tiedon ajallinen kesto	
Päivitystarve ja toimenpiteet	
Julkaisujärjesty s koko sivustoon nähden	
Kohderyhmät ja tiedon kriittisyys ryhmille	Laskutietojen hakeminen ilmoittautumisjärjestelmästä ei ole ehdoton vaatimus palvelulle, mutta se säästää taloudenhoitajalta merkittävästi vaivaa.
Julkaisukielet	

Sivun otsikko	Laskun tulostus
Sivun kuvaus ja tavoitteet	Laskun tulostussivu on pääasiassa postitse lähetettävien laskujen tulostusta varten. Sivu sisältää kaikki oleelliset tiedot laskusta sekä yhdistyksen yhteystiedot. Sivun tulee täyttää lain asettamat vaatimukset laskulle.
Kohderyhmät	
Toteutuksen aikana esille tulleita huomioita	Sivua ei ole vielä toteutettu.
Sisällön esitysmuoto	
Tuotantoproses si ja materiaalin oikeudet	
CSS / aktiivinen elementti	
Tiedon ajallinen kesto	
Päivitystarve ja toimenpiteet	
Julkaisujärjesty s koko sivustoon nähden	
Kohderyhmät ja tiedon kriittisyys ryhmille	Laskun tulostus ei ole kriittinen toiminto, mutta tuo lisäarvoa taloudenhoitajalle.
Julkaisukielet	

Sivun otsikko	Käyttäjähallinta
Sivun kuvaus ja tavoitteet	Käyttäjähallintasivu sisältää listan käyttäjista ja toiminnallisuuden jolla näitä voi käsitellä. Taloudenhoitaja lisää käyttäjiä pääosin vuoden alussa jolloin yhdistyksen hallitus ja toimihenkilöt vaihtuvat.
Kohderyhmät	
Toteutuksen aikana esille tulleita huomioita	Sivua ei ole vielä toteutettu.
Sisällön esitysmuoto	
Tuotantoproses si ja materiaalin oikeudet	
CSS / aktiivinen elementti	
Tiedon ajallinen kesto	
Päivitystarve ja toimenpiteet	
Julkaisujärjesty s koko sivustoon nähden	
Kohderyhmät ja tiedon kriittisyys ryhmille	Sivu on kriittinen palvelun toiminnallisuudelle sillä muut sivut luodaan kirjautuneen käyttäjän käyttöoikeuksien perusteella.
Julkaisukielet	

Sivun otsikko	Käyttöohje
Sivun kuvaus ja tavoitteet	Tämä elementti on ainoa staattinen elementti jolla ei tarvita CRUD- toimintoja. Ohjeet kirjoitetaan projektin yhteydessä ja niitä ei pitäisi tarvita muokata. Ohjesivut sisältävät ohjeet kaikille elementeille ja toiminnoille. Elementit ja toiminnot näyttävät sopivaa ohjesivua tarpeen mukaan.
Kohderyhmät	
Toteutuksen aikana esille tulleita huomioita	Sivua ei ole vielä toteutettu.
Sisällön esitysmuoto	
Tuotantoproses si ja materiaalin oikeudet	
CSS / aktiivinen elementti	
Tiedon ajallinen kesto	
Päivitystarve ja toimenpiteet	
Julkaisujärjesty s koko sivustoon nähden	
Kohderyhmät ja tiedon kriittisyys ryhmille	Palvelusta pyritään tekemään mahdollisimman käytettävä, mutta käyttäjä voi kuitenkin tarvita ohjeita varsinkin mikäli AJAX- käyttöliittymät eivät ole hänelle tuttuja.
Julkaisukielet	

Sivun otsikko	Kirjanpito-ohjeet
Sivun kuvaus ja tavoitteet	Taloudenhoitajalle kirjoitetaan palveluun ohjeistukset kirjanpidon teoriasta ja käytännöstä. Ohjeistuksessa otetaan huomioon se että yhdistyksen taloudenhoitajalla ei välttämättä ole kokemusta kirjanpidosta. Sivut on suunnattu pääasiassa taloudenhoitajalle, mutta ovat näkyvissä myös muille käyttäjille. Sivut sisältävät tarkat ohjeistukset m.m. tilinavaukseen, -päätökseen ja -tarkastukseen valmistautumiseen.
Kohderyhmät	
Toteutuksen aikana esille tulleita huomioita	Sivua ei ole vielä toteutettu.
Sisällön esitysmuoto	
Tuotantoproses si ja materiaalin oikeudet	
CSS / aktiivinen elementti	
Tiedon ajallinen kesto	
Päivitystarve ja toimenpiteet	
Julkaisujärjesty s koko sivustoon nähden	
Kohderyhmät ja tiedon kriittisyys ryhmille	Kirjanpito-ohjeet voivat olla taloudenhoitajalle kriittinen osa palvelua mikäli hänellä ei ole kokemusta kirjanpidosta. Tätä on vaikea arvioida etukäteen sillä yhdistyksen taloudenhoitaja vaihtuu tyypillisesti vuosittain. Näin ollen ohjeistuksen selkeyteen tullaan panostamaan.
Julkaisukielet	

Sivun otsikko	Tietokillalle yksilölliset ohjeet
Sivun kuvaus ja tavoitteet	Yleisten ohjeitten lisäksi palvelu tulee sisältämään nimenomaan Tietokilta ry:n toiminalle yksilölliset ohjeet. Nämä toimivat käytännön ohjeistuksena taloudenhoitajan tehtäviin killassa. Nämä sivut sisältävät m.m. varaston ja käteiskassan hoito-ohjeet.
Kohderyhmät	
Toteutuksen aikana esille tulleita huomioita	Sivua ei ole vielä toteutettu.
Sisällön esitysmuoto	
Tuotantoproses si ja materiaalin oikeudet	
CSS / aktiivinen elementti	
Tiedon ajallinen kesto	
Päivitystarve ja toimenpiteet	
Julkaisujärjesty s koko sivustoon nähden	
Kohderyhmät ja tiedon kriittisyys ryhmille	Nämä ohjeet ovat taloudenhoitajalle kriittisiä, sillä ne kertovat yksityiskohtaisesti mitä hänen tehtäviin kuuluu ja miten ne tulee hoitaa.
Julkaisukielet	

Tuotantoprosessi

Konkreettista lähdemateriaalia ei ole vaan sivusto suunnitellaan lähes tyhjästä vaatimusten perusteella. Vaatimukset tulevat suoraan tarpeista, jota yhdistyksen kirjanpito edellyttää. Järjestelmän sisältö tulee olemaan pääosin dynaamista kirjanpitoaineistoa, jonka rahastonhoitaja syöttää. Tiedot tulevat jäämään järjestelmään periaatteessa ikuisiksi ajoiksi, jotta niitä voidaan tarkistaa myöhempinä vuosina.

Lisäksi itse tuotetaan järjestelmään käyttöohjeet sekä yleistä tietoutta kirjanpidosta. Nämä kaikki tehdään itse, jotta tekijänoikeudet säilyvät omissa käsissä.

Järjestelmän kielenä on Suomi ja eri kieliversioiden mahdollisuus otetaan huomioon suunnittelussa ympäristön mahdollisuuksien mukaan.

Aiempien vuosien kirjanpito on muunnettu DBF-tiedostoista MySQL-kantaan dbf2mysql-työkalulla, josta tiedot on exportoitu CSV-muotoon phpMyAdmin-hallintatyökalulla.

Nämä CSV-tiedostot on muotoiltu YAML-formaattiin vimissä regexpien avulla. Lopulta YAML-muotoiset fixtuurit on ajettu kantaan muiden Rails-migraatioiden yhteydessä.

Ylläpitojärjestelyt

Järjestelmä pyritään testaamaan niin hyvin, ettei sitä tarvitsisi korjata bugien takia. Mikäli bugeja havaiteen, ne pyritään korjaan mahdollisimman pian. Open source -järjestelmien käytön myötä järjestelmän pitäisi olla helposti muidenkin ylläpidettävissä. Uusia ominaisuuksia voidaan kehittää jälkeenpäin tarpeiden mukaan ja koodin dokumentointi tukee muiden henkilöiden mahdollisuuksia järjestelmän kehittämisessä. Tietojen ja käyttäjähallinnan puolesta järjestelmän ylläpidosta vastaa yhdistyksen rahastonhoitaja.

Teknisestä ylläpidosta (esimerkiksi varmuuskopioista) vastaa killan ylläpito. Järjestelmä on suunniteltu helposti ylläpidettäväksi (esim. automaattiset varmuuskopioinnit).

Ylläpitäjältä vaaditaan osaamista Rails-ympäristöstä ja MySQL-tietokannoista. Työkaluina jokainen ylläpitäjä voi käyttää omia mielityökalujaan, kuten tekstieditoreita.

Ulkoasu ja käyttöliittymä

Esimerkkisivut

TBA.

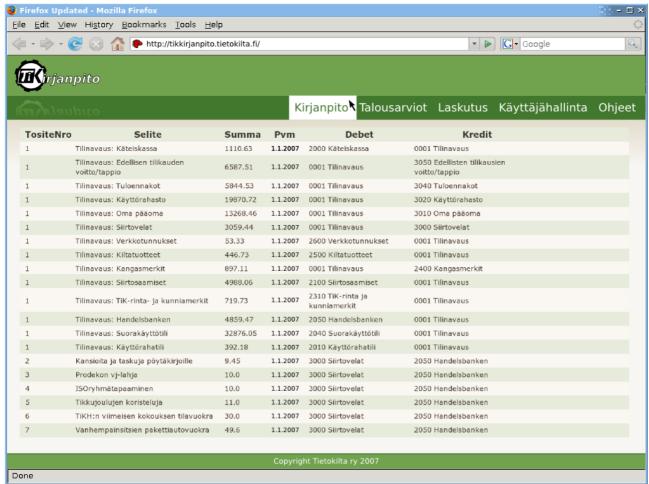
Käyttöliittymä ja graafinen ulkoasu

Sivuston ulkoasu noudattaa mallia, jossa ylhäällä pidetään kaikki navigaatiolinkit, keskellä sisältöä ja alhaalla tilannetietoja. Tämä malli on valittu siksi, että se sallii suurimman mahdollisen alan käytettäväksi leveille taulukoille joita kirjanpidossa käytetään paljon.

Käyttöliittymän tekninen toteutus tehdään XHTML-tekniikalla ja CSS-tyylipohjilla. Siinä käytetään tiiviisti hyväksi AJAX-toimintoja, joiden avulla voidaan tarjota käyttäjälle interaktiivinen käyttöliittymä mahdollisimman intuitiivisesti. Tällaisia toimintoja ovat mm. automaattinen täydennys kentille, aktiiviset tekstikentät tietojen muokkaukselle ja taulukoiden järjestäminen ilman uudelleenlatausta.

AJAX-toimintojen toteuttamisessa on tarkoitus käyttää yhdistelmää Railsin mukana toimitettavasta Scriptaculous Javascript-kirjastosta sekä erillisestä kirjastosta nimeltään Mootools.

Graafinen ulkoasu

Mallinäkymä käyttöliittymästä mahdollisella esimerkkidatalla. Ei edusta mitään yksittäistä lopputuotteen sivua.

Aktiivinen elementti ja sivuston tekniikka

Aktiivinen elementti

Yksittäisestä aktiivisesta elementistä puhuminen on hieman vaikeaa, kun koko sivusto on periaatteessa dynaamista sisältöä. Lähtökohtaisesti kaikki näytettävät tiedot (ohjeita lukuunottamatta) tulevat tietokannasta, joten koko sivusto itsessään on aktiivinen elementti. Yksittäistä "kohokohtaa" on vaikea erottaa, koska eri sivut ovat melko paljon toistensa kaltaisia perusidealtaan. Tietokannasta näytettävien tietojen lisäksi käytetään paljon AJAX-tekniikoita, jotka tuovat aktiivisuutta lisää lähes joka sivulle. Esimerkiksi tietoja voidaan muokata suoraan listanäkymässä ilman että tarvitsee välillä siirtyä muokkaussivulle.

Tavoitteena AJAX-elementeillä on käytettävyyden helpottaminen, kun toiminnot ja lisätiedot löytyvät heti kohdalta eikä niitä tarvitse etsiä muilta sivuilta. Yleisenä tavoitteena järjestelmällä on kirjanpidon tietomäärän helppo varastointi ja käyttö.

Järjestelmän toimintaa on kuvattu sisältösuunnitelmassa. Yleisesti kuitenkin voidaan sanoa, että järjestelmään tallennetaan tietoja (esim. tilitapahtumia) ja niitä voidaan katsella ja muokata eri näkymissä (esim. pääkirja ja päiväkirja). Lisäksi voidaan tuottaa erilaisia

tulosteita.

Rails-ympäristö luo itsessään hyvät mahdollisuudet dynaamisen sisällön näyttämiseen. Tämän lisäksi se sisältää hyvät AJAX-kirjastot, joiden integrointi sivuille on helppoa. AJAX tekniikkana käyttää selaimissa Javascriptiä, joka käy HTTP:llä hakemassa XML-sivun, joka tuotetaan Railsilla käyttäen tietokannan tietoja.

Yleisesti sivusto perustuu XHTML 1.0 -kieleen ja sen myötä toimii lähes kaikilla selaimilla. AJAX-tekniikat vaativat Javascript-tuen ja uudehkon selaimen. Jotain sivuston elementtejä voi käyttää ilman Javascriptiä, mutta täyden hyödyn saa irti vain tuetuilla selaimilla. Alustavasti aiomme tukea ainoastaan Firefoxia, mutta muutamien muiden selainten (kuten Safari ja Opera) tukeminen lienee helppo toteuttaa. Internet Explorer -selainta ei aiota tukea, koska sivuston saaminen toimintaan kyseisellä selaimella vaatisi todennäköisesti paljon työtä, koska selain käyttäytyy epästandardisti monissa tapauksissa ja näiden ongelmien selvittäminen on erittäin tuskaista. Esimerkiksi IE ei juurikaan kerro Javascript-virheistä vaan sivu joko toimii tai sitten ei. Sitävastoin Firefoxin javascript-debuggeri on ensiluokkainen ja kertoo yleensä heti missä on virhe, jolloin se on helppo korjata. Asia erikseen ovat ulkoasuun liittyvät seikat, joiden vuoksi IE:lle pitää tehdä "korjauksia", koska se ei tue CSS standardeja oikein. Myöskään muissa selaimissa tuetut CSS2:n kehittyneet ja koodausta helpottavat ominaisuudet eivät toimi vanhassa IE:ssä.

Ylipäätänsä IE:n tukeminen tuntuu turhalta, koska kohderyhmä on rajattu ja oletusarvoisesti käyttäjät suosivat muita selaimia kuin IE:tä. Myöskin palvelun pääasiallinen käyttöpaikka tulee olemaan T-talon Paniikki-luokka, jossa ei pysty käyttämään IE:tä. Lisäksi kaikkien kehittäjien koneet ovat muita kuin Windows-koneita ja koska IE toimii vain Windowsissa, on IE:llä testaaminenkin vaikeaa.

Kirjanpito hallinnollisesti on kiinteä ja tärkeä osa killan (tai minkä tahansa yhdistyksen) toimintaa, joten sen oikeellisuudella ja toimivuudella on korkeat vaatimukset. Lisäksi se sisältää osittain arkaluonteisia tietoja (esim. sponsorointisummia), jotka eivät saisi päästä yleiseen tietoisuuteen. Tämän vuoksi tietoturvaan on kiinnitettävä huomiota.

Sivuston asennus ja tietoturva

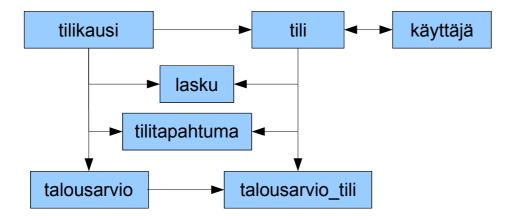
TBA.

Palvelinvaatimukset ja tietoturva

Sivusto tehdään Ruby on Rails -alustalle. Se on jo nyt saatavilla monille käyttöjärjestelmille ja open source -pohjan myötä se voidaan portata lähes mihin tahansa. Lisäksi tarvitaan MySQL-tietokanta, joka sekin on saatavilla monille alustoille. Tehoja järjestelmä ei vaadi kovinkaan paljoa (lähinnä pienen käyttäjäkunnan johdosta). Myöskään tiedot eivät vie kovin paljoa tilaa. Arviolta vuoden kirjanpito mahtuu pariin megatavuun. Järjestelmä pyritään myös tekemään siten, että se voidaan helposti sovittaa eri tietokantamoottoreille.

Tietoturva on yksi keskeinen asia, jotta kirjanpito pysyisi luotettavana. Käyttäjän ja palvelimen välinen tietoliikenne salataan SSL:llä ja sen lisäksi vaaditaan käyttäjien tunnistautuminen, jotta he näkevät vain heille sallitut tiedot. Kolmanneksi itse palvelin pidetään turvallisena.

Alustava tietokantasuunnitelma

WWW-tekniikka

HTML

TBA.

CSS-sivujen listaukset

TBA.

Selainrajoitukset

TBA.

Projektin aikataulu

Ajankäyttö ja aikataulu

Kurssin osalta aikaa olisi 4 op * 3 henkilöä = 320h (107h per henkilö).

Harjoitustyön eri osa-alueet:

1. Vaatimusmäärittely / suurien linjojen suunnittelu

Tämän dokumentin laatiminen ja yleinen suunnittelu.

Suunnitelma: Leo 20h, Anssi 10h, Mikael 10h

Toteutunut: Leo 20h, Anssi 10h, Mikael 10h

2. Tarkempi suunnittelu, tietokanta

Tässä vaiheessa suunnitellaan tarkemmin käytettävät näkymät ja tietokanta.

Suunnitelma: Leo 10h, Anssi 20h, Mikael 20h

3. Koodaus

Varsinainen toteutus. Sisältää toiminnallisuuksien koodaamisen, ulkoasun ja ohjeiden kirjoittamisen.

Suunnitelma: Leo 50h, Anssi 50h, Mikael 50h

4. Testaus

Järjestelmän toimivuuden testaus. Tehdään osittain koodauksen aikana sekä projektin lopussa toimivuuden varmistamiseksi.

Suunnitelma: Leo 20h, Anssi 20h, Mikael 20h

5. Muut toimet

Muut projektiin liittyvät toimet, jotka eivät kuulu ylläoleviin kategorioihin.

1. Suunniteltu: Leo 7h, Anssi 7h, Mikael 7h

Demovaiheen tuntitoteuma

Anssi Kolehmainen Leo Holsti Mikael Lavi Total Total 14.0 h 22.0 h 34.0 h 70.0 h

Aikataulu

